

Skog Alnarp

Poppel på kalkad skogsmark...

Nya försök visar att poppel kan växa dramatiskt mycket bättre med hjälp av kalk.

Det är ett steg på vägen till att det snabbväxande lövträdet kan bli ett alternativ och komplement till granen i skogsbruket.

Resultaten är väldigt tydliga. Plantorna i försöket har växt under fyra säsonger. Trots en extremt torr sommar har de frodiga lövträden hunnit bli långt över tre meter. Utan torkan hade de varit ännu högre.

Lite längre bort står en rad jämgamla plantor som knappt är i höjd med det omgivande gräset.

Skillnaden beror på kalk. – Vi vet från växthusförsök att poppel dör om jorden är för sur. Därför är poppel svår att odla på skogsmark där pH-värdet ofta ligger kring fem, eller därunder, berättar Henrik Böhlenius.

Han forskar på popplar vid SLU Alnarp.

I ETT par halländska försök har pH-värdet höjts genom lättlöslig kalk som tillförts i kombination med olika markberedningar.

Även om metoden behöver utvecklas är kalkning i grunden en enkel och billig insats.

– Vi vet ännu inte i vad mån effekten av kalkningen är bestående. I bästa fall har träden hittat sin balans och fortsätter att växa bra nu när rotsystemen är etablerade. Det får vi se vid fortsatta försök, säger Henrik Böhlenius.

Hans vision är att hitta ett enkelt och robust odlingsystem för poppel både på åkermark och skogsmark.

Potentialen är enorm. Tillväxten per hektar och år är förmodligen minst det dubbla jämfört med gran.

DESSUTOM är det positivt för landskapsbilden.

– Vi behöver mer forskning för att veta vad poppel betyder för biodiversiteten. Det är i alla fall klart att lövträd ger mer ljus och gynnar en markvegetation med örter och gräs, konstaterar Henrik.

EN UTMANING för alla lövträd är viltbetet. Poppel är inte lika känsligt som hybridasp, vilket är en annan snabbväxare, men ofta behövs stängsel för att hålla klövvilt borta.

En del poppel-bestånd klarar sig utan stängsel. Andra blir betande, men klarar sig ändå. Betningen ger då skador på stammen, vilket har mindre betydelse eftersom virket går till massaved. (I Italien däremot odlas stamkvis-tade popplar av hög kvalitet till möbel och faner-industrin).

– I bästa fall får vi fram kloner som inte är så attraktiva för det vilda. En annan möjlighet är att hitta metoder för att störa djuren. Det handlar om att skydda plantorna några år, innan de är uppe i betningsåker höjd.

Bra etablerade och växtkraftiga plantor, likt de

kalkningsförsöket, klarar sig relativt bra mot bete.

NÄR DEN första generationen poppel etablerats är det mesta jobbet gjort. Därefter föryngras den enkelt med stubbskott efter avverkning vart 20:e år.

Det pågår arbete med att ta fram kloner för hela landet.

– På åkermark har vi bra odlingsystem. Utmaningen är på skogsmark.

– Det finns lyckade odlingar på goda jordar, men ofta är det problem. Då är kalkning en del av lösningen. Nu kan vi gå vidare och etablera bestånd av poppel på skogsmark för att studera produktionen, konstaterar Henrik Böhlenius.

...och utan kalk

Överst står Henrik Böhlenius vid de kalkade plantorna. På den undre bilden kollar han in en poppel som planterats under samma förutsättningar, fränsett att marken inte kalkats.